

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΝΟ 2

«Εφαρμογή εργαλείων διασαφήνισης αξιών στην έννοια της προστασίας»

Συντονισμός: Ηρώ Αλάμπη, MEdIES

Σκοπός του Εργαστηρίου μας ήταν να εισαγάγει τους συμμετέχοντες στα εργαλεία Ανάλυσης και Διασαφήνισης Αξιών, όπως παρουσιάζονται στο υπό προετοιμασία εκπαιδευτικό Υλικό. Συγκεκριμένα, επιδιώξαμε να διερευνήσουμε την έννοια της «**προστασίας**» και της ερμηνείας που δίνουν στην έννοια αυτή οι εκπαιδευόμενοι, μικροί και μεγάλοι. Αυτό έγινε μέσα από δύο δραστηριότητες που παρουσιάζονται επιγραμματικά.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 1

«**ΤΟ ΠΙΟ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ... ΓΙΑ ΠΟΙΟΝ;**»

Μοιράστηκε στους εκπαιδευόμενους ένας κατάλογος με πιθανά στοιχεία του περιβάλλοντός που ζουν (όπως ένα μεγάλο σπίτι, μία λίμνη, ένα σουπερμάρκετ, ένα δάσος, η εθνική οδός κ.α.) και τους ζητήθηκε να τα ιεραρχήσουν (με αρίθμηση) σε τρεις διαδοχικούς γύρους:

Α) Ατομικά, διερωτώμενοι τι από όλα αυτά είναι σημαντικό για τη ζωή τους.

Β) Σε ομάδες, υποδυόμενοι έναν εργαζόμενο της περιοχής (π.χ. ξενοδόχο, γεωργό, εντομολόγο)

Γ) Σε ομάδες, μπαίνοντας στη θέση, αυτή τη φορά ενός ζώου ή φυτού της περιοχής.

Μετά τον τρίτο γύρο οι εκπαιδευόμενοι εντόπισαν κυρίαρχες τάσεις και διαφορές στις απαντήσεις τους, αποπειράθηκαν να συνδέσουν τις επιλογές τους με το αξιακό τους σύστημα, και διερωτήθηκαν ποιο θα είναι το κόστος και ποιο το όφελος των κατατάξεών τους.

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ 2

«**ΑΞΙΟ ... ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ**»

Αρχικά ζητείται από τους εκπαιδευόμενους να σημειώσουν ατομικά σε ένα χαρτί 'κάτι' που χρειάστηκε κάποτε να προστατέψουν οι ίδιοι (αντικείμενο, φυτό, ζώο, συλλογή, κ.α.), γιατί το αντικείμενο αυτό είχε αξία γι' αυτούς και γιατί έχρηζε προστασίας. Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι καταγράφουν με δυο τρεις φράσεις ποιο ήταν το κόστος της επιλογής τους, αν χρειάστηκε να θυσιάσουν κάτι προκειμένου να προστατέψουν το αντικείμενο που επέλεξαν. Σε ομάδες συζητούν ό,τι κατέγραψαν.

Σε επόμενο στάδιο οι εκπαιδευόμενοι σε ομάδες καλούνται να απαντήσουν στις ίδιες ερωτήσεις, αυτή τη φορά για κάτι που αποφάσισαν να προστατέψουν συλλογικά (π.χ. ένα οικογενειακό κειμήλιο, ένα δέντρο στη γειτονιά, κ.λπ.), και κάνουν συγκρίσεις περνώντας από το ατομικό στο συλλογικό.

Τέλος, σε τρίτο στάδιο οι εκπαιδευόμενοι αναρωτούνται ποια είναι η αξία των ΠΠ (με παράδειγμα το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Βορείων Σποράδων), γιατί οι ανθρώπινες κοινωνίες αποφάσισαν να τις ανακηρύξουν «προστατευόμενες» και ποιο είναι το όφελος αλλά και κόστος της απόφασης αυτής (και για ποιους).

Είναι προφανές ότι οι δραστηριότητες αυτές απευθύνονται κυρίως σε εκπαιδευόμενους κατά ή μετά το στάδιο της εφηβείας, αφού εμπλέκουν σε μεγάλο βαθμό, αφαιρετικό επίπεδο σκέψης. Αυτό δε σημαίνει ότι δεν μπορούν να προσαρμοστούν για μικρότερα παιδιά, από έναν έμπειρο στις ηλικίες αυτές εκπαιδευτή. Επίσης, τα ζητήματα που τίθουν οι δραστηριότητες μπορεί να είναι προσωπικά ή ευαίσθητα για κάποιους. Είναι προτιμότερο οι δραστηριότητες να υλοποιούνται σε 'δουλεμένες' και εξοικειωμένες

ομάδες, που αισθάνονται ασφάλεια στο πλαίσιο της ομάδας και εμπιστοσύνη προς τα υπόλοιπα μέλη. Σε κάθε περίπτωση ο εκπαιδευτής θα πρέπει να ξεκαθαρίζει από την αρχή στους εκπαιδευόμενους ότι θα μοιραστούν με την ομάδα μόνο όσα αισθάνονται ότι θέλουν να καταθέσουν και ότι ανά πάσα στιγμή, εάν πάψουν να αισθάνονται άνετα, μπορούν να μη συμμετέχουν.

Οι δραστηριότητες ανάλυσης και διασαφήνισης αξιών δεν καταλήγουν σε αύξηση της γνώσης, ούτε έχουν «σωστή» και «λάθος» απάντηση. Αποσκοπούν στο να θέσουν ερωτήματα στον εκπαιδευόμενο, όπως και στον εκπαιδευτή και στις περισσότερες περιπτώσεις αφήνουν τα ζητήματα ανοιχτά προς προβληματισμό. Οι δραστηριότητες θεωρούνται επιτυχημένες όταν μετά τη λήξη τους παραμένουν ερωτηματικά και σκέψεις ως προς τις επιλογές του καθενός και το προσωπικό αξιακό σύστημα που πιθανά συνδέεται με τις επιλογές αυτές.